

10 МИНУТА

У Риму је 7. децембра по петнаести пут одржана годишња церемонија додјеле награда Европске филмске академије. Већина награда уручена је Педру Алмодовару за *Причај са њом* (Hable Con Ella) – оне за филм, режију и сценарио – чиме је овај поновио успјех *Све о мојој мајци* (Todo Sobre Mi Madre) из 1999. док је најбољим филмом, снимљеним ван Европе, проглашена палестинска сатира *Божанска интервенција* Елаје Сулејмана. Ипак, мени најзанимљивији добитник био је Ахмед Имамовић чији је *10 минута* почашћен титулом најбољег европског краткометражног филма. *10 минута* је премијеру доживио на овогодишњем Сарајевском филмском фестивалу, на коме је номиниран за награду коју је 7. децембра и освојио. *10 минута* смјештен је у 1993. и посматра паралелне временске токове од по десет минута у Риму и Сарајеву. И док у Риму један Азијат чека израду фотографија, у окупираним Сарајеву дјечак, који покушава доћи до хљеба и бензина, затиче при повратку у стан своју породицу мртву у тренутку када Азијат гледа фотографије. Непрекинути кадар који прати дјечаково кретање између разрушених небодера технички и дјелимично поетски, затварајући га у бетонски лавиринт из кога нема излаза, коме поглед ка небу испуњавају бомбе и страх, је фасцинантан, али је та страна овог кратког филма једина и задовољавајућа. Основни проблем је сама сценаристичка замисао. Компарација слике ратом уништеног идиличног простора може се, у најбољу руку, искористити као увод у дугометражни филм или комплетан једноминутни филм, јер се у ограниченом времену ниједан постављен проблем не може развити. Финална досјетка потпуно је неодговарајућа овој форми наметнувши као тематски оквир временске релације и вријеме само по себи које није дотакнуто. Управо снага коју проблем временске подударности и судбине посједује неконтролисано је срушила и антирантну поруку, оно чему су аутори тежили. *10 минута* много је више филм о значењу неколико секунди било чијег живота него о рату, јер је сарајевска секвенца, носилац ратних конотација, могла бити замјењена неком од мора модерног друштва. Овај ниво је непланиран. Зато што су Имамовићеви закључци и закључци његовог сценаристе, Срђана Вулетиха, о теми времена у *10 минута* дубоки колико и фотографије римских знаменитости испред којих се налази споменути Азијат. Такође, поредећи сунчани Рим и облачно Сарајево, Имамовић даје сигнале да ће се филм кретати ка антиратној поруци те чини финални приказ раскрвављене породице предирљивим и тако стишава његову застрашујућу атмосферу.

Сама антиратна порука је недовољно потресна, јер римска секвенца не исијава довољно среће из себе. *10 минута* би функционисао као снажније остварење да је сачињен од искључиво сарајевске приче. Награда коју је добио, Имамовићу пружа шансу за снимање цјеловечерњег остварења.

Оно што интригира је синопсис који је написао. Два љубавника, један Бошњак и један Србин, налазе се у Сарајеву у тренутку када оно бива окупирано. Постоји опасност да након Тановићевог тријумфа са *Ничијом земљом* босански филм буде искључиво идентификован као ратни желећи репризирати тај тријумф или бојећи се да не изгуби задобијену позицију. У оваквој ситуацији, Имамовић се, слутећи на основу познатог синопсиса, може појавити као аутор који ће разријешити такав Гордијев чвор, проширивши теме ван националног сукоба и показујући иностраној филмској јавности да босански филм завређује пажњу која му се поклања и да може пружити и више него што они од њега очекују. Зато и свакако јесте значајно то што је Имамовић добио шансу да тај цјеловечерњи филм реализује уз помоћ награде која, иако није заслужена, свакако јесте добродошла.

Дане Комљен ИИ2

Прошле године, у издању *Службеног гласника РС* изашла је потенцилистички надахнута књига критичких приказа савремене књижевности "На први поглед" Живка Малешевића, истакнутог књижевног критичара и професора бањалучке Гимназије.

„...Малешевићева књига је у ствари нарочит албум брзих, полариод књижевнокритичких снимака, првих процена који, на такав начин сачувани од заборава, у ствари представљају, с једне стране извештај о неким минулим књижевним сезонама, а са друге јесу увод у евентуална исцрпнија читања и аналитичка поређења. И намах се, када Малешевићеву књигу читамо исцела, мења основна перспектива, ефемерност није више у фокусу, већ пажњу почиње да привлачи начин на који селекује и систематизује своје књижевнокритичке текстове и како од њих ствара своју слику књижевности. Опредељујући се за позицију критичара који не верује официјелним књижевним порецима, Малешевић са подједнаком енергијом пише о већ провереним песничким и приповедачким именима (додајући томе и понеки текст о својим колегама критичарима и историчарима књижевности) и о онима који ће, евентуално то бити, ако буду. Савремена српска књижевност, са примерима узетим са различитих геопоетичких страна, у Малешевићевом компендијуму критичких текстова показује се као врло витална и поетички разноврсна језичка уметност...

(Избор из рецензије Михајла Пантића)